

**PAREIGŪNŲ KREDITO UNIJOS
VIDAUS AUDITO TARNYBOS
2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

2019 m. kovas

Vilnius

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymu, Pareigūnų kredito unijoje 2015 m. įsteigta vidaus audito tarnyba (vidaus auditoriaus etatas). Pareigūnų kredito unijos vidaus auditoriumi nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. paskirta Eglė Merkininkienė.

Stebėtojų tarybos 2018-01-19 posėdyje protokolu Nr. ST1-1 patvirtintas 2018 m. Pareigūnų kredito unijos vidaus audito planas.

Remiantis minėtu vidaus audito planu ir vykdant ankstesniais metais atliktų vidaus auditų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną, 2018 m. II-IV ketv. atliktas paskolų suteikimo ir išduotų paskolų administravimo proceso auditas. Audito metu pasirinktinai vertintos 2018 m. sausio – gruodžio mėn. laikotarpiu išduotos paskolos, skolininkų, laiduotojų būklės vertinimas, užtikrinimo priemonių pakankamumas ir tinkamumas, jų vertės nustatymas, sprendimų priėmimas ir kt. Vertinant ankstesniais laikotarpiais išduotų paskolų administravimą, atkreiptas dėmesys į atliktą skolininkų, laiduotojų būklės ir užtikrinimo priemonių pervertinimą.

Auditas parodė, kad paskolos unijoje iš esmės išduodamos vadovaujantis Atsakingojo skolinimo nuostatais ir unijos valdybos patvirtintomis kredito rizikos valdymą, kreditų išdavimą, administravimą, skolininkų, laiduotojų būklės, užtikrinimo priemonių įvertinimą, specialiųjų atidėjinių sudarymą reglamentuojančiomis tvarkomis.

Paskolų išdavimo ir administravimo proceso, kredito rizikos valdymo tobulinimui pateikti pasiūlymai, susiję su atsargesniu rizikos įvertinimu ir sprendimų dėl didesnės rizikos kreditų suteikimo dokumentavimu, užtikrinimo priemonių vertinimu, taip pat pasiūlymai dėl papildomų kredito sutarčių sąlygų aptarimo, dėl nuoseklaus, atsekamo skolininkų ir laiduotojų būklės pervertinimų atlikimo ir dokumentavimo.

Pagal 2018 m. vidaus audito planą 2018 m. III ketv. – 2019 m. I ketv. atliktas koncentracijos rizikos valdymo auditas, kurio metu vertintas koncentracijos rizikos valdymo procesas ir nustatytų limitų laikymasis unijoje 2018 m. Koncentracijos rizika apima kredito unijos skolinimą ir tarpusavyje susijusių skolininkų identifikavimą, investicijas į vertybinius popierius, didelių indėlių pritraukimą ir valdymą.

Atlikus auditą nustatyta, kad unija laikosi koncentracijos riziką ribojančių normatyvų, koncentracijos rizikos valdymą reglamentuoja Pareigūnų kredito unijos koncentracijos rizikos valdymo politika. Rizikos valdymo procesas su konkrečiomis funkcijomis ir atsakomybėmis

nustatytas ir veikia, tačiau jį reikia tobulinti. Koncentracijos rizikos valdymo tobulinimui pateikti siūlymai dėl išduodamos paskolos atitikimo didžiausios paskolos reikalavimams svarstymo ir dėl priiimamo bendro koncentracijos rizikos lygio stebėjimo bei atitinkamų sprendimų fiksavimo protokoluose.

Atlikus auditus padaryta išvada, kad, atsižvelgus į kredito unijos veiklos mastą ir pobūdį, priiimamą riziką ir atliekamas operacijas, unijoje iš esmės sukurta ir veikia vertintų sričių vidaus kontrolės sistema. Tačiau pažymėtina, kad nustatytiems pastebėjimams paskolų administravimo, koncentracijos rizikos valdymo ir kitose srityse, 2018 m. didelę įtaką turėjo unijos duomenų perkėlimas į naują informacinę sistemą (eLKUS) ir šios sistemos darbo nesklaidumai (netikslūs duomenys, neskaičiuojami reikiami rodikliai, neformuojamos ataskaitos ir pan.). Todėl siekdama tinkamai valdyti kredito ir koncentracijos riziką, užtikrinti patikimą ir sistemingai veikiančią vidaus kontrolės sistemą, Pareigūnų kredito unija turėtų dėti pastangas (kartu su JCKU) nepertraukiamai veikiančios informacinės sistemos vystymui bei palaikymui arba ieškoti alternatyvių būdų užtikrinti reikiamų duomenų kaupimą, apdorojimą, rodiklių skaičiavimą ir limitų sekimą, ataskaitų sudarymą ir pan.

Remiantis vidaus audito planu ir atsižvelgiant į atskirus administracijos vadovo pavedimus vykdyta kita vidaus audito veikla: atsitiktinai pasirinktą dieną atliktas grynujų pinigų kasoje patikrinimas, jo metu trūkumo ar pertekliaus nenustatyta; pagal poreikį dalyvauta pasitarimuose dėl unijos veiklos, mokymuose; vykdytas unijos vadovų tinkamumo eiti pareigas vertinimas atsižvelgiant į Lietuvos banko valdybos priimtus nutarimus; peržiūrėtos kai kurios unijos vidaus tvarkos, jų atnaujinimas, registravimas ir pan. Pažymėtina, kad dokumentų valdymo procesas unijoje išlieka nenuoseklus, netvarkingas, neturintis aiškiai nustatytų atsakomybių, fragmentiškas: sudėtinga atsekti konkrečiu laikotarpiu galiojusį ar galiojantį aktualių unijos veikloje naudojamų dokumentų (tvarkų, politikų, darbo reglamentų ir kt.) sąrašą ir aktualius dokumentus su priedais; neaiškus naujų ar atnaujintų dokumentų inicijavimo, tvirtinimo valdyboje, neaktualių dokumentų galiojimo panaikinimo procesas. Unija turėtų tobulinti dokumentų valdymo procesą, kad jis padėtų operatyviai reaguoti į vykstančius pokyčius ir užtikrinti nuosekliai veikiančią vidaus kontrolės sistemą.

Pareigūnų kredito unijos vidaus auditorė

Eglė Merkininkienė